

Vergaderjaar 2017–2018

32 317

JBZ-Raad

Nr. 494

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 oktober 2017

Tijdens de procedurevergadering van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie van 4 oktober 2017 heeft u verzocht voorafgaand aan het algemeen overleg op 11 oktober 2017 over de JBZ-raad de Kamer te informeren over het laatste voortgangsverslag van de Commissie inzake de operationalisering van de Europese Grens en Kustwacht van 6 september 2017. Hierin heeft de Commissie geconcludeerd dat er nog altijd tekorten bestaan in aantal medewerkers en materieel dat door lidstaten beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van het Europese Grens- en Kustwacht Agentschap (Frontex). De vaste commissie vraagt wat dit betekent voor de Nederlandse situatie, welke verbintenissen Nederland is aangegaan en of deze al zijn uitgevoerd. Met deze brief doe ik uw verzoek gestand.

Operationalisering Europese Grens- en Kustwacht

Op 6 september jl. publiceerde de Europese Commissie het vijfde voortgangsverslag over de operationalisering van de Europese Grens- en Kustwacht¹. De Commissie concludeert dat er in de periode die het vijfde voortgangsverslag beslaat wederom voortgang is gemaakt ten aanzien van de operationalisering van de nieuwe Europese Grens- en Kustwacht. In het vierde voortgangsverslag is reeds gemeld dat er voortgang is behaald op het gebied van de kwetsbaarheidsanalyses en de samenwerking met derde landen. In de periode van het vijfde voortgangsverslag heeft de Europese Grens- en Kustwacht deze activiteiten voortgezet. Met het oog op het ondersteunen van de Schengen-lidstaten bij het identificeren van kwetsbaarheden en toekomstige uitdagingen aan de externe grenzen, heeft de Europese Grens- en Kustwacht simulatieoefeningen en kwetsbaarheidsanalyses uitgevoerd. Daarnaast heeft het Europese Grens- en Kustwacht Agentschap gezamenlijke operaties uitgevoerd aan de belangrijkste migratieroutes. Zoals ook in het vorige voortgangsverslag is aangegeven, heeft de Europese Grens- en Kustwacht twee nieuwe

¹ COM (2017) 467

gezamenlijke operaties uitgevoerd om de illegale migratiestromen op de westelijke-mediterrane route aan te pakken.

Het beeld over de behaalde voortgang van de Europese Grens- en Kustwacht met betrekking tot de implementatie van het nieuwe terugkeermandaat is gemengd. Aan de ene kant is het aantal terugkeeroperaties dat door het Europese Grens- en Kustwacht Agentschap in samenwerking met lidstaten wordt uitgevoerd toegenomen en is tevens het aantal bestemmingen van terugkeer vergroot. Aan de andere kant biedt het terugkeermandaat een breder kader met nieuwe instrumenten dat het Europese Grens- en Kustwacht Agentschap en de lidstaten in staat zou moeten stellen de terugkeeraantallen significant te verbeteren. Dit wordt nog niet ten volle benut.

In het voortgangsverslag wordt er door de Commissie ook op punten gewezen waar de implementatie van de nieuwe verordening gebreken vertoont. Zoals tevens de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie vaststelt blijven er tekorten bestaan in aantal medewerkers en materieel dat de Europese Grens- en Kustwacht ter beschikking heeft. Het voorgaande voortgangsverslag identificeerde hiaten in inzet, welke nog steeds bestaan. Zo zijn er nog steeds tekorten aan materieel en personeel in verschillende gezamenlijke operaties. Nog niet alle lidstaten hebben een bijdrage geleverd aan de snel inzetbare pool (Rapid Reaction Pool) voor materieel. Daarnaast wijst de Europese Commissie er op dat niet alle lidstaten namen van grenswachters hebben geleverd voor de snel inzetbare pool voor personeel. Nederland behoort tot de lidstaten die wel voor de pools personeel en materieel heeft geboden. De bijdrage van Nederland wordt bevestigd in het vijfde voortgangsverslag over de operationalisering van de Europese Grens- en Kustwacht.

Nederlandse inzet in Europese Grens- en Kustwacht Agentschap

De belangrijkste taak van de Europese Grens- en Kustwacht is het versterken van de bewaking van de EU-buitengrenzen. Lidstaten zijn zelf verantwoordelijk voor de bewaking van hun buitengrenzen. De Europese Grens- en Kustwacht coördineert gezamenlijke operaties en activiteiten op land, ter zee en in de lucht om hen hierbij te ondersteunen. Jaarlijks levert Nederland een bijdrage aan het Europese Grens- en Kustwacht Agentschap en draagt daarmee bij aan de bewaking van de buitengrenzen van de Europese Unie. Bij brief van 29 maart 2017² heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie uw Kamer reeds geïnformeerd over de Nederlandse inzet in relatie tot de Europese Grens- en Kustwacht. In deze brief is de Nederlandse inzet in Europese Grens- en Kustwacht activiteiten in 2017 uiteengezet, alsmede welke verbintenissen Nederland is aangegaan en of deze zijn uitgevoerd. Ik kan u melden dat Nederland een significante bijdrage levert en zijn verplichtingen ten aanzien van de pools na komt. Zo levert Nederland, bovenop de reguliere inzet, additionele capaciteit in de vorm van een Border Security Team (BST) dat tot het einde van dit jaar de Griekse autoriteiten zal ondersteunen in de registratie, identificatie en terugkeer van migranten op het eiland Chios. Nederland behoort tevens tot de lidstaten die voor de terugkeerpools personeel heeft aangeboden. Daarnaast verwacht Nederland dat iedere lidstaat zijn aandeel levert, zodat de Europese Grens- en Kustwacht

² Kamerstuk 32 317, nr. 463

slagvaardig kan optreden aan de buitengrenzen. Over de inzet in 2018 wordt momenteel met de Europese Grens- en Kustwacht gesproken. Hierover zal ik u begin 2018 informeren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok